

sändlista

Bildande av naturreservatet Norra Finnledens tallskog i Söderköpings kommun samt fastställande av skötselplan för naturreservatet

Länsstyrelsen Östergötlands beslut

Länsstyrelsen förklarar det område som framgår av den heldragna svarta linjen på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Området omfattar del av fastigheten Finnö 1:14 i Söderköpings kommun. Syfte, föreskrifter och skötselplan för reservatet redovisas nedan. Beslutet fattas med stöd av 7 kap. § 4 Miljöbalken.

Naturreservatets namn ska vara Norra Finnledens tallskog.

Beslutet riktar sig till allmänheten samt var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets tallskog, som delvis är av brandpräglad karaktär, och andra ingående naturmiljöer som sumpskog och övrig barrnaturskog med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att skogsmarken med dess flora och fauna utvecklas fritt men de delar av skogsmarken som är präglade av brand är beroende av viss skötsel. Brandefterliknande åtgärder som friställning av enstaka tallar eller grupper av tallar samt skapande av enstaka grupper av död tallved kan bli aktuellt. Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Föreskrifter

Förutom de föreskrifter som anges nedan gäller också annan lagstiftning i reservatet.

A. Inom reservatet gäller följande inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. framföra motordrivet fordon. Undantag gäller för fyrhjuling eller motsvarande vid uttransport av fällt vilt;
3. uppföra byggnad eller annan anläggning;
4. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;
5. anordna upplag;
6. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;
7. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
8. ta bort eller upparbeta dött träd eller delar av träd eller vindfälle;
9. gräva upp växter eller ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter;
10. måla på träd, sten eller annan fast ytbildning;

Förbuden i A-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen ägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande åtgärder genomförs inom reservatet utan att någon ytterligare ersättning utbetalas:

1. gränsmarkering av reservatet;
2. skapande av enstaka grupper av död tallved samt friställning av enstaka vidgrenig tall samt några grupper av tallar;
3. eventuell återställning av naturlig hydrologi i dikningspåverkad sumpskog

4. information om området vid gräns och eventuell ytterligare anordning för friluftslivet;
5. undersökningar och dokumentation av växt- och djurlivet och andra naturförhållanden genomförs som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet.

Bestämmelserna i B-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken.

C. Länsstyrelsen bestämmer att utöver vad som annars gäller ska följande föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom reservatet gälla. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. ta ved, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
2. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla;
3. samla ryggradslösa djur annat än genom hävning eller plockning och därvid ta enstaka individer för artbestämning;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

4. anordna tävlingar;
5. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Förbuden i C-föreskrifterna har bestämts med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna B1-5 ovan.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för nyttjande av rättigheter enligt befintliga ledningsrätter, servitut och avtal. Det innefattar också att den väg som visas med streckad rödbrun linje på kartan i Bilaga 3, samt befintliga tillfarter till fastigheterna som berörs, får underhållas samt nyttjas för motorfordon i enlighet med andra bestämmelser som kan gälla för vägen. Vägrestaurering samt eventuella ledningsdragningar och arbeten för detta kan ske inom befintligt vägområde.

En torrtoalett tillhörande Finnö 1:24, på reservatsområdet, får tillsvidare användas men ska inom fem år flyttas ut ur naturreservatet.

Söder om Finnö 1:20 finns en flytbrygga (som tillhör Finnö 1:24), en badstege och en plats som upplag för båtar. Strandskyddslagstiftningen reglerar dessa och anordningar som fanns före strandskyddets införande 1975 är tillåtna, för övriga anordningar behövs dispens från strandskydd. Uppläggning av båtar för vinterförvaring kan fortsätta, dock ej i större omfattning är innan reservatsbildningen.

Träd som riskerar att falla in över tomt eller utgöra fara ska efter samråd med länsstyrelsen kunna avverkas och läggas i reservatet.

Skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

Skäl för beslutet

Norra Finnledens tallskog är ett relativt stort område med omväxlande hållmarkstallskog och bättre mark med tallskog med inslag av gran. Tallarnas ålder ligger runt 150 år med inslag av ännu äldre träd. Även granarna är gamla. I området finns ett ganska stort inslag av död ved främst torrträd och här lever flera av skogsbruk missgynnade arter i flera artgrupper.

Lämplig användning av markområde

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken ska densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Länsstyrelsen har, i enlighet med 3 kap. miljöbalken, prövat och funnit att bildandet av naturreservatet Norra Finnledens tallskog är förenligt med en, från allmän synpunkt, lämplig användning av markområdet och att beslutet inte strider mot gällande kommunal översiktsplan.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att bildandet av naturreservatet Norra Finnledens tallskog inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning av påverkan av beslutet på allemansrätten

Länsstyrelsen ska enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, i den omfattning det behövs göra en konsekvensutredning av hur allemansrätten påverkas genom beslutet om naturreservat. Länsstyrelsen gör bedömningen att naturreservatsbildningen inte medför negativa konsekvenser för

vistelse och färd i naturreservatet. Ordningsföreskrifterna ska samtidigt leda till att reservatets syfte uppnås.

Agenda 2030, miljö kvalitetsmål och ekosystemtjänster.

Bildandet av naturreservatet Norra Finnledens tallskog är en del av uppfyllandet av Agenda 2030 (mål 13 – Bekämpa klimatförändringarna; mål 15 – Ekosystem och biologisk mångfald) och av miljö kvalitetsmålen ”Levande skogar” och ”Ett rikt växt och djurliv” om vilket Sveriges riksdag och regering beslutat. Länsstyrelsen bedömer också att Norra Finnledens tallskogs naturreservat bidrar med ekosystemtjänster som naturupplevelser för allmänheten, bär- och svamplockning m.m.

Ärendets handläggning

Dokumentation

De mycket höga naturvärdena inom naturreservatet Norra Finnledens tallskog dokumenterades i samband med inventeringar av Skogsstyrelsen 2001.

Reservatsbildning

Frågan om ett eventuellt naturreservat väcktes 2013 sedan de mycket höga naturvärden i Norra Finnledens tallskog En värdering av området genomfördes av Forum Fastighetsekonomi AB i samråd med markägarna och på uppdrag av Länsstyrelsen. Därefter förhandlade Länsstyrelsen med markägarna och kom överens om ekonomisk ersättning för intrånget i markanvändningen som blir konsekvens av naturreservatsbildningen. Utbetalning av ekonomisk ersättning till markägarna har gjorts efter beslut av Naturvårdsverket 2019-09-25.

Remissyttranden

Remiss har skickats till markägare och övriga sakägare, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökning, Trafikverket, Söderköpings kommun, Entomologiska föreningen i Östergötland, Föreningen Östergötlands flora, Naturskyddsföreningen i Söderköping och Östergötlands ornitologiska förening. Remissvar har inkommit från Göran Arwidsson, Sveriges geologiska undersökning, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Söderköpings kommun, E.ON eldistribution AB och Östergötlands ornitologiska förening.

Länsstyrelsens avvägning med avseende på remissyttranden

Länsstyrelsens avvägning på remissynpunkter redovisas i bilaga 4.

Övrigt

Strandskydd

Delar av reservatet är beläget inom område där strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 5. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avdelning C, vilka gäller omedelbart.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsrådet Ann Holmlid med naturvårdshandläggaren Olle Jonsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Marina Verbova, samhällsplaneraren Vincent Håkansson, länsjuristen Marielle Pettersson, och antikvarien Malin Svarvar medverkat.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Sändlista
2. Beslutskarta
3. Karta över vissa anläggningar
4. Länsstyrelsens avvägning på remissynpunkter
5. Hur man överklagar
6. Skötselplan

Bilaga 1

Sändlista

Birger Arvidsson, Södra Finnö Ekhöjden 1, 615 93 VALDEMARSVIK
Bo Arvidsson, Löparevägen 3, 615 31 VALDEMARSVIK
Göran Arvidsson, Klarsjökärr Gård 1, 614 92 SÖDERKÖPING
Ingrid Gustavsson, Kvarngatan 8, 597 31 ÅTVIDABERG
Anna Gun-Britt Marianne Karlsson, Lövudden 1, 614 98 SANKT ANNA
Kerstin Persson, Södra Finnö Skogsborg 1, 615 93 VALDEMARSVIK
Ann-Marie Ingegerd Persson, Smedstugugatan 16 C lgh 1201, 602 13 NORRKÖPING
E.ON Energidistribution AB, 205 09 MALMÖ

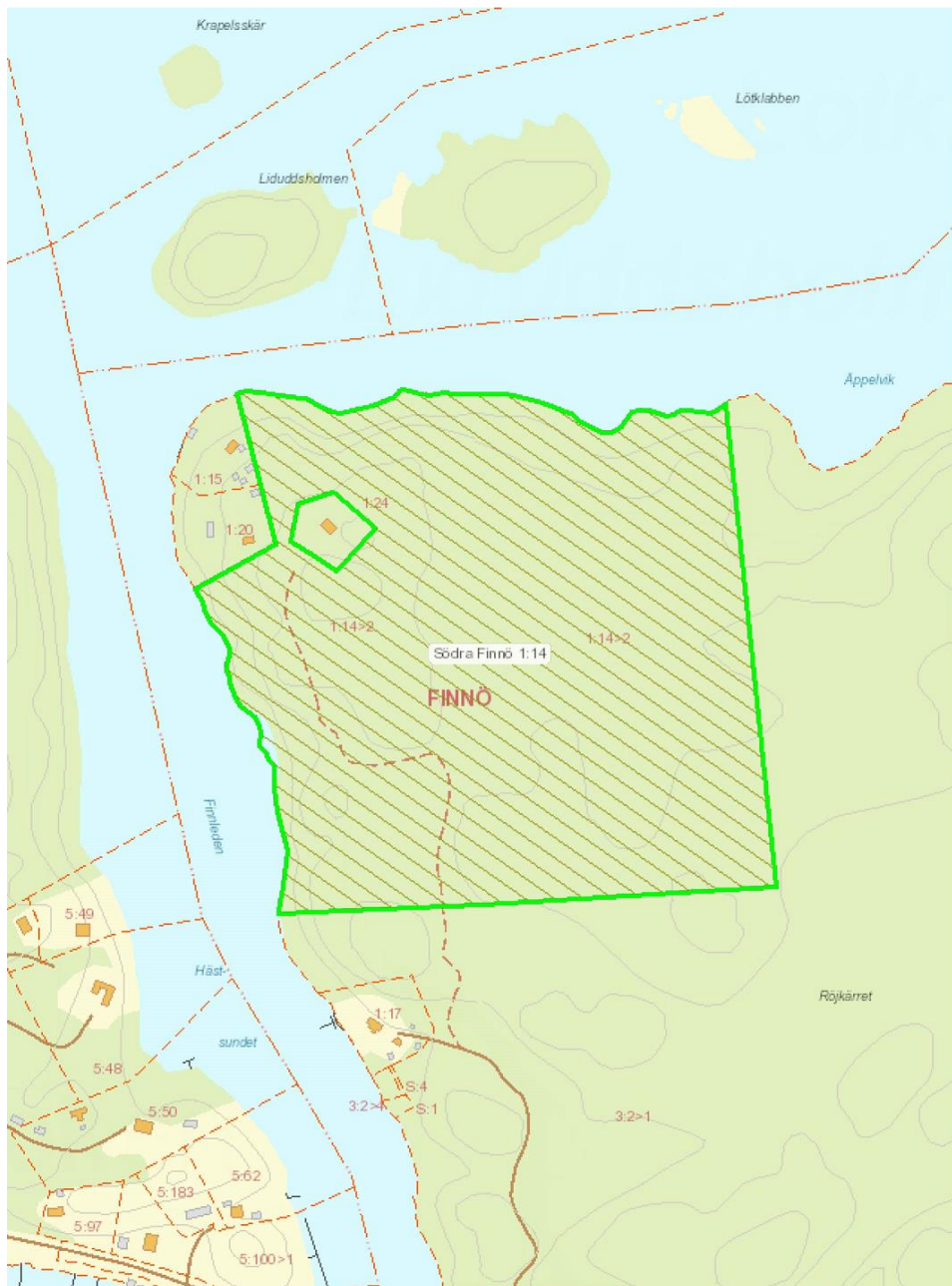
Vattenfall eldistribution AB, anslutningservice@vattenfall.com
Söderköpings kommun, kommun@soderkoping.se
Riksantikvarieämbetet, registrator@raa.se
Skogsstyrelsen, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Sveriges geologiska undersökning, sgu@sgu.se
Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se
Entomologiska föreningen Östergötland, bjorn_strom@telia.com
Föreningen Östergötlands flora, mail@ostgotaflora.se
Naturskyddsföreningen Söderköping, goran.toss@gmail.com
Östergötlands ornitologiska förening, sofiejhellman@gmail.com

Naturreseervatsförvaltningen, ulrica.sward@lansstyrelsen.se;
mikael.burgman@lansstyrelsen.se

Länets författningssamling
Tidningskungörelse
1

Norra
Finnledens tallskog

Bilaga 2

Skala: 1:4224

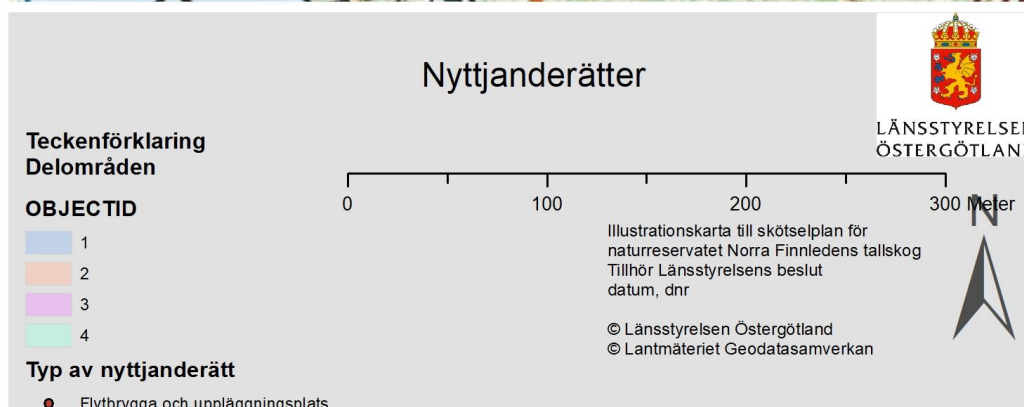
Karta skapad i VIC Natur
Kartbakgrund: © Lantmäteriet

0 42 84 126 168 Meter

Karta tillhörande beslut om naturreservatet Norra Finnledens tallskog beslutat 2020-12-15.
Objektnummer (NVR-id) 2048758, dnr 511-4991-17. © Bakgrundskartor Lantmäteriet.

Bilaga 3

Karta över lägen med befintliga bryggor m.m. som fanns före 1975. Torrtoalett flyttas till tomt.

Länsstyrelsens avvägningar på remissynpunkter

Sveriges geologiska undersökning meddelar att de avstår från att yttra sig och Trafikverket meddelar att de inget har att erinra mot förslaget. Skogsstyrelsen ser positivt på att området skyddas långsiktigt och tillstyrker att reservatet bildas enligt remitterat förslag.

Göran Arwidsson förtydligar att flytbryggan S om Finnö 1:20 tillhör Finnö 1:24. Länsstyrelsen noterar att flytbryggan på karta i bilaga 3 tillhör Finnö 1:24.

E.ON eldistribution AB meddelar att de har anläggningar med 0,4 kV kablage och kabelskåp i reservatsområdet för fastigheterna Finnö 1:15, 1:20 och 1:24. Servicekabel för fastigheterna löper till 1:24 och måste kunna hanteras om fel uppstår. E.ON informerar också att ledningsrätt (05-ST5-1059) för den nu raserad luftledningen kommer att upphävas. Länsstyrelsen delar E.ON:s synpunkt att anläggningarna ska kunna skötas. I föreskrifterna finns undantag för att nyttja rättigheter enligt befintliga ledningsrätter, servitut och avtal.

Östergötlands ornitologiska förening är mycket positiv till inrättandet av reservatet och betonar att äldre barrskog och sumpskog är viktiga naturtyper för fågelfaunan samt att grova tallar är betydelsefulla som möjliga häckningsträd för stora rovfåglar. Föreningen påpekar också att även om man generellt inte har något emot jakt så bör jakt i naturskyddade områden vara väl genomtänkt och reglerad, och menar att det t.ex. är svårt att motivera fågeljakt i skyddade områden. Östergötlands ornitologiska förening trycker också på betydelsen att göra reservatet tillgängligt för friluftslivet.

Länsstyrelsen instämmer i Östergötlands ornitologiska förenings påpekande att bevarande av äldre barrskogar och sumpskogar är av stor betydelse för fågellivet. Tillräcklig tillgång till dessa livsmiljöer behövs för livskraftiga bestånd av skogsfåglar som har blivit sällsynta i landet, eller arter som fortfarande kan betraktas som vanliga men minskar starkt och därför tagits upp på den nationella rödlistan. Reservatet bidrar här med livsmiljöer för sådana arters bevarande t.ex. spillkråka, talltita och rovfåglar. Vad gäller jakt så är riktlinjerna för naturreservat att den vanligen ska tillåtas. Om det finns särskilda motiv för artbevarande eller störningar på friluftslivet kan jakt regleras. I vissa av länets reservat finns inskränkningar i jakten, t.ex. vid tätorter eller i vissa områden viktiga för fågellivet. Länsstyrelsen har ambitionen att hålla en god tillgänglighet för allmänheten i länets naturreservat. Planeringen sker så att vissa reservat, särskilt sådana som kan bli lätta att nå för många, görs mer publika med många anordningar t.ex. grillplatser, vindskydd, längre leder, torrtoa, fågeltorn m.m., medan vissa reservat har få anordningar med kanske bara informationsskylt samt gränsmakering. I de flesta reservat ligger ambitionsnivån mittemellan. I Norra Finnleden är ambitionsnivån låg, men parkeringsmöjligheter finns vid stora vägen och sedan är det lätt att på egen hand hitta in i reservatet. Länsstyrelsens övergripande planering görs så att reservat med högre ambitionsnivåer ska vara spridda i länet, mellan kommunerna och mellan olika naturtyper. Varje reservats förutsättningar att bli ett populärt utflyktsmål är en viktig faktor samt praktiska förutsättningar, t.ex. tillgång till tillfartsvägar och möjligheter att

anordna parkeringsplats m.m. på ett enkelt sätt. Markägares önskemål hur tillgängligheten anordnas är också viktiga.

Söderköpings kommun påpekar att det är viktigt att de fastigheter som finns i nordvästra gränsen har möjlighet att utvecklas och rustas upp för framtida behov, vad gäller tillfart, eventuella framtida ledningsdragningar för VA etc. Länsstyrelsen instämmer i synpunkterna att tillfarterna till fastigheterna är viktiga och tydliggör, i undantagen till föreskrifterna, att vägen kan underhållas samt att ledningsdragningar och upprustning av vägen kan ske inom befintligt vägområde. Kommunen påpekar också att om dämning av diken genomförs ska områden uppströms beaktas för att inte minska markens produktionsförmåga. Vid våtmarksrestaureringar i naturreservat kontrollerar Länsstyrelsen först att mark utanför reservatet inte påverkas. Länsstyrelsen förtydligar texten i skötselplanen med att åtgärden inte får påverka områden utanför reservatet. Kommunen lämnar i sitt remissvar också en generell kritik mot fortsatt skydd av naturområden, vilket inte berör Norra Finnledens tallskogars naturreservat specifikt. Länsstyrelsen gör inga avvägningar i beslutet med hänsyn till denna synpunkt, men har inlett en dialog med kommunen om hur Länsstyrelsens arbete med områdesskydd genomförs.

Bilaga 5

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet. Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen. Överklagandet skickas med vanlig post till **Länsstyrelsen Östergötland, 581 86 Linköping** eller med e-post till **ostergotland@lansstyrelsen.se**.

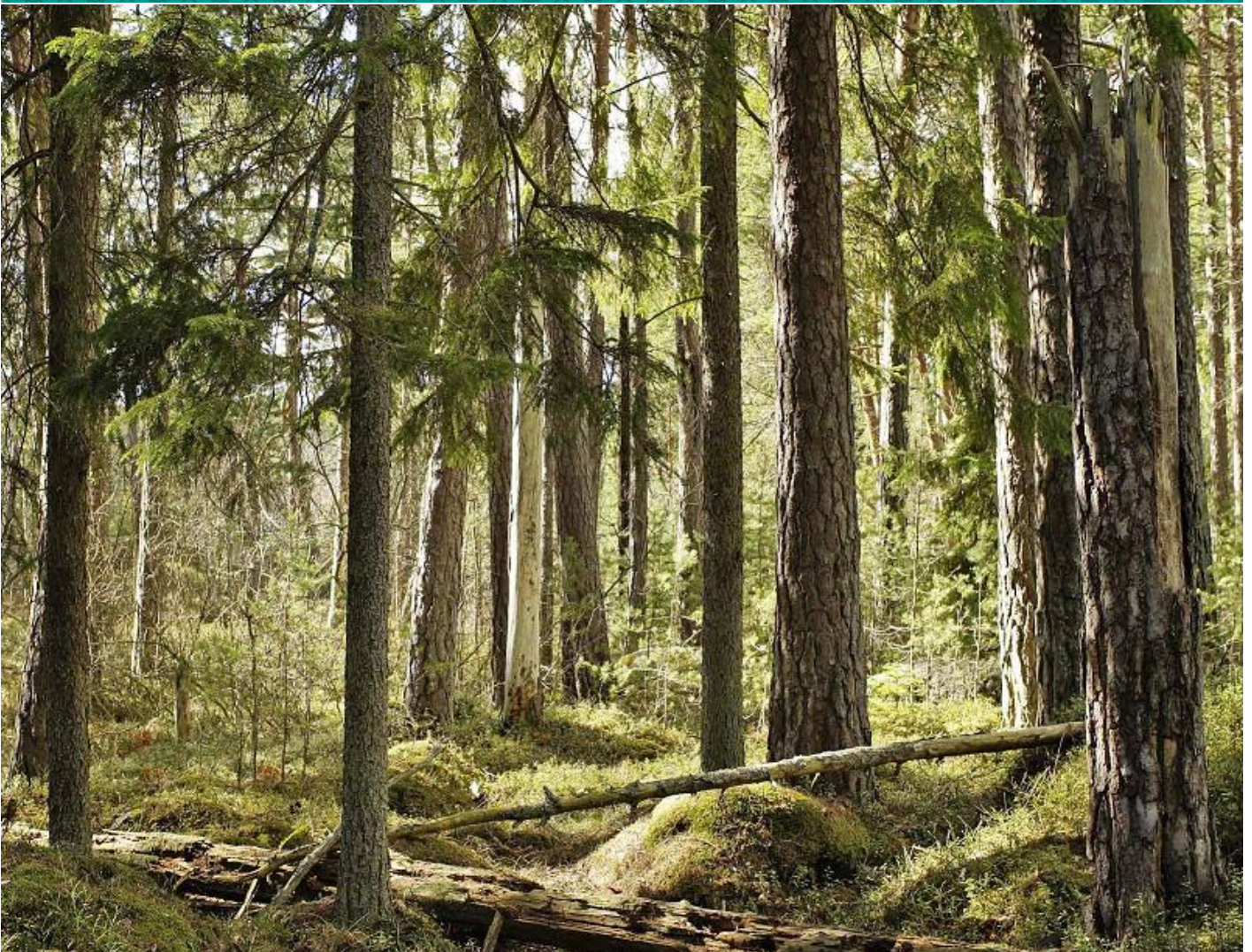
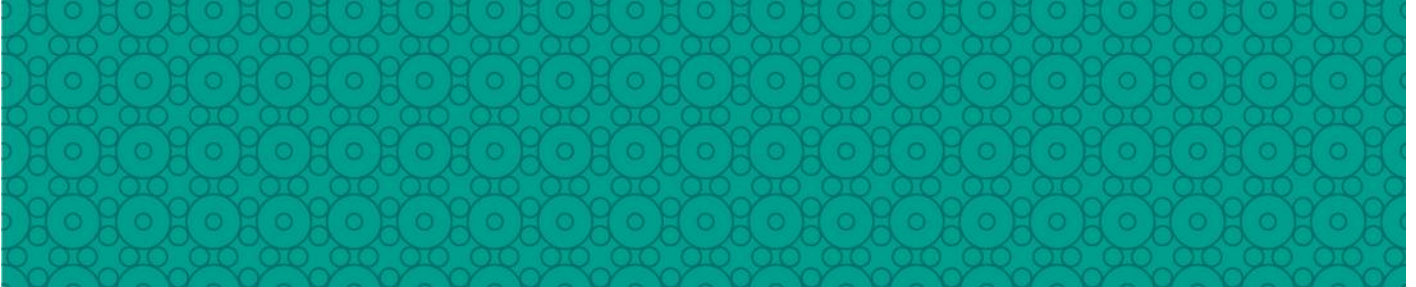
Överklagandet ska ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om överklagandet har kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna i ärendet till regeringen, Miljödepartementet.

I överklagandet ska du ange vilket beslut som överklagas och hur du vill att beslutet ska ändras. Ange även namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Om du behöver fler upplysningar kan du vända dig till Länsstyrelsen.

Skötselplan för naturreservatet Norra Finnledens tallskog

Fastställt 2020-12-15

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Reservatet ligger i Östergötlands skärgård (se under Administrativa data och Karta 1).

Förslag till skötselplan för naturreservatet Norra Finnledens tallskog Fastställt 2020-12-15

- Meddelande** Skötselplanen gäller utan tidsbegränsning. En översyn bör göras senast inom 15 år för att bedöma behovet av revidering. Skötselplanen har upprättats av Länsstyrelsen 2020. Planförfattare har varit Jens Johannesson och Ellen Hultman.
- Referens** Jens Johannesson och Ellen Hultman. Enheten för naturskydd, Länsstyrelsen Östergötland, november 2020.
- Kontakt** Enheten för naturskötsel, Länsstyrelsen Östergötland,
Telefon 010-2235000, e-post ostergotland@lansstyrelsen.se
- Webbplats** www.lansstyrelsen.se/ostergotland
- Fotografier** Fotografier Jens Johannesson där inget annat anges
- Kartmaterial** © Lantmäteriet Geodatasamverkan och © Naturvårdsverket

© Länsstyrelsen Östergötland 2020

Länsstyrelsen Östergötland
Östgötagatan 3, 581 86 Linköping
Växel: 010-223 50 00
E-post: ostergotland@lansstyrelsen.se
Hemsida: lansstyrelsen.se/ostergotland

Innehåll

Innehåll	3
Allmän beskrivning	4
Administrativa data om naturreservatet	4
Syfte, föreskrifter och skäl för beslut.....	5
Beskrivning av reservatet	5
Översiktlig beskrivning.....	5
Historisk och nuvarande markanvändning	6
Områdets bevarandevärden.....	7
Källuppgifter.....	8
Plandel	9
Syfte med naturreservatet.....	9
Disposition och skötsel av mark	9
Skötselområden.....	9
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	14
Jakt	14
Utmärkning av reservatets gräns.....	14
Tillsyn	14
Dokumentation och uppföljning	14
Inventeringar.....	15
Uppföljning.....	15
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	15
Kartor	16

Allmän beskrivning

Administrativa data om naturreservatet

Reservatets namn	Norra finnledens tallskog
NVR-id	2048758
Beslutsdatum	2020-11-27
Län	Östergötland
Kommun	Söderköping
Areal	Total areal: 15,6 ha Land: 15,6 ha Produktiv skog: 13,8 ha
Naturtyper enligt Natura 2000 med naturtypskod	Taiga (9010): 10,4 ha Lövsumpskog (9080): 0,7 ha
Prioriterade bevarandevärden Naturtyper: Arter/grupper: Strukturer:	Tallskog, barrblandskog, granskog, sumpskog Lavar, skalbaggar Gamla tallar, död ved
Övrigt	Markägaren har erhållit ekonomisk ersättning för intrång i enlighet med avtal slutet 2018-09-17.
Fastighet	Södra Finnö 1:14 (privatägd)
Förvaltare	Länsstyrelsen Östergötland
Lägesbeskrivning	Cirka 45 km sydost om Söderköping, på halvön Södra Finnö. Reservatet ligger på öns nordvästra hörn.
Vägbeskrivning	Följ länsväg 210 från Söderköping till Hösterum. Där tar du väg 818 mot till Södra Finnö. Efter byn Finnkroken går bron över till ön. Just efter bron finns parkeringsficka på höger sida tillhörande väg 818. Därifrån får du gå cirka 350 meter norrut längs grusväg för att komma till reservatets södra gräns.

Syfte, föreskrifter och skäl för beslut

Syfte, föreskrifter och skäl för beslut ingår i beslutet om naturreservatet 2020-11-27. Syftet finns även nedan i skötselplanens plandel.

Beskrivning av reservatet

Översiktlig beskrivning

Karta 1 Naturreservatet Norra finnledens tallskog är beläget på Södra Finnö i Sankt Annas skärgård. Omgivande landskap består av småkuperad skogs- och skärgårdsbygd.

Området karaktäriseras av gles tallskog med visst inslag av blandskog och ett mindre sumpskogsparti. Huvuddelen av reservatet består av omväxlande hällmarkstallskog och bördigare mark med inslag av gran. Tallarnas ålder är runt 150 år och ibland ännu äldre. Även granarna är gamla med inslag av träd som är mellan 150 och 200 år gamla. Här finns ett ganska stort inslag av död ved, främst torrträd. På död ved finns spår av praktbaggar och på granar på flera ställen kläckhål av granbarkgnagare. Längs västsidan av sumpskogen finns gott om grov gran och en hel del granved med bland annat mossorna stubbspretmossa och långfliksmossa.

Reservatet är cirka 15,6 hektar.

Historisk och nuvarande markanvändning

Karta 2. Häradsekonomska kartan från åren 1868-77. Observera att kartan är förskjuten åt väster i förhållande till inritningen av reservatet. Gröna områden är slåtterängar, gula är åkrar och vita är utmark. Ringar är marker dominerade av lövträd och stjärnor är dominerade av barrträd.

Karta 3. Fastighetskartan från 1930/40-talet som har ett flygfotografi i bakgrunden. Gula områden är åkermark.

Områdets bevarandevärden

Biologiska bevarandevärden

Reservatet ingår i riksintresset för naturvård *Östergötlands skärgård*. Den vidsträckta och finskurna Östgötaskärgården med sin mångfald av naturmiljöer, med flera sällsynta och hotade arter, är en helt unik miljö av stort naturvärde. I innerskärgården ligger de större öarna, exempelvis Södra Finnö, som till övervägande del är bevuxna med barrskog. På ett flertal öar och holmar påträffas närmast urskogsliknande trädbestånd, främst av tall. Många av dessa öar utgör häckningsmiljöer för rovfåglar.

Norra Finnledens tallskog har rikligt med gammal tall och även äldre gran finns det relativt gott om. Träden är cirka 150–200 år gamla. På de gamla träden och på död, murken ved förekommer sällsynta arter av insekter, skalbaggar och svamp. Se tabell 1. Området har varit barrskog sedan lång tid tillbaka och hyser därför stora värden avhängiga av lång kontinuitet som skogsmark. Både på kartor från 1940-talet och 1860-tal är området täckt av barrskog (karta 3 respektive 2). Människor har haft mindre påverkan genom till exempel skogsbete och plockhuggning men många träd har fått åldras fritt och skogen har behållit en varierad åldersstruktur och karaktär. Från hällarna som vetter utåt Korsfjärden kan ses sjöfågel och rovfåglar. Synen av kobbar och skär där ute ger tydlig känsla av skärgård. I väster tronar en fornborg på ön Getholmen.

Tabell 1. Naturvårdsintressanta arter i naturreservatet Norra Finnledens tallskog. För teckenförklaring i kolumnen Status, se tabell 2.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Status	Förekomst
Fåglar			
Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	NT, Natura 2000	observerad i närhet av området
Insekter			
Svart praktbagge	<i>Anthaxia similis</i>	S	gamla fristående tallar
Granbarkgnagare	<i>Microbregma emarginatum</i>	S	grova levande granar
Barrpraktbagge	<i>Dicerca moesta</i>	NT	misstänkta spår på gammal tall
Mossor			
Långfliksmossa	<i>Nowellia curvifolia</i>	S	gran, död ved
Stubbspretmossa	<i>Herzogiella seligeri</i>	S	murken granved
Svampar			
Tallticka	<i>Porodaedalea pini</i>	NT, S	Spridda tallar

Tabell 2. Förklaringar till förkortningar i tabell 1.

ArtDatabanken, rödlistade arter sedan 2015:		Natura 2000: Art upptagen i Art- och habitatdirektivet	
CR	Akut hotad	Skogsstyrelsen metodik för nyckelbiotopsinventering:	
EN	Starkt hotad	S	Signalart
VU	Sårbar	K	Karaktärsart
NT	Nära hotad		

Geologiska bevarandevärden

Det förekommer inga särskilda geologiska bevarandevärden i området.

Kulturhistoriska lämningar

Det finns inga registrerade forn- eller kulturlämningar i naturreservatet men området är inte väl undersökt i det avseendet. Fornlämningar som påträffas är skyddade av Kulturmiljölagen (KML).

Intressen för friluftslivet

Reservatet är relativt otillgängligt men har stor charm för den som vill imponeras av praktfulla, gamla träd och blicka ut i Östergötlands innerskärgård. Området ingår i utvidgat strandskydd antaget 2015. Det saknar besöksparkering och vandringledd.

Källuppgifter

Berggrundskarta, Sveriges Geologiska Undersökning

Beslut om utvidgat strandskydd i Söderköpingskommun 2015, Länsstyrelsen Östergötland

Kulturmiljöregistret, Fornsök, Riksantikvarieämbetet

Naturvårdsprogram Söderköpings kommun 2008: område 1 (klass 2), objekt NVP05873107
Finnkrokens barrskog.

Nyckelbiotopsinventering 2001: objekt N2020 (nyckelbiotop), Skogsstyrelsen.

Riksintresse registerblad, område NRO 050 68

Plandel

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet *Norra Finnledens tallskog* är att bevara och vårda en representativ och biologiskt mycket värdefull skärgårdsskog med gammal hållmarkstallskog och sumpskog med blandade trädslag. Gamla träd och död ved är viktiga strukturer. Syftet är även att bevara biologisk mångfald knuten till dessa miljöer.

Ett övergripande mål är att livsmiljöer och arter enligt Natura 2000 ska uppnå eller behålla ett gynnsamt tillstånd. Vad gäller Norra Finnledens Tallskog handlar det främst om naturtypen *Taiga* och därtill hörande flora och fauna. Reservatet ska även tillgodose behov av områden för det kustnära friluftslivet. Syftet ska uppnås genom att skogsmarken med dess flora och fauna i huvudsak utvecklas fritt. För att bibehålla en ljus och varm tallskogsmiljö kan viss friställning av äldre tallar bli aktuell.

Disposition och skötsel av mark

Naturreservatet ska skötas med försiktiga åtgärder med syftet att bevara områdets särpräglade natur med dess flora och fauna och orördhet. Området har spår av tidigare skogsbyte och plockhuggning, men visar en hög grad av orördhet genom frånvaro av tecken från modernt skogsbruk.

Områdets naturvärden är framförallt knutna till äldre tallskog, tallar med talticka, död ved med spår av praktbaggar på tallar och granbarkgnagare på gamla granar. Andra naturvärden är sumpskog och grov granved med mossorna stubbspretsmossa och långfliksmossa.

Friställning av träd intill hållar kan vara av intresse så att de kan utveckla grovgrenig krona. Viss frihuggning kan göras kring stora tallar och granar. I anslutning till sumpskogen kan mindre diken proppas för att öka värden knutna till våtmarksmiljön. Markområden utanför reservatsgränsen får inte påverkas av sådan våtmarksrestaurering (såvida inte de markägare som berörs godkänner åtgärden och ger skriftligt tillstånd).

Alla åtgärder är av sådan karaktär att de kan göras manuellt. Skogsmaskiner eller dylikt ska inte användas. Ingen ved ska föras ut ur reservatet vid åtgärder utan allt lämnas som död ved. Om det finns risk för omfattande skadedjursangrepp kan lämpliga åtgärder enligt gällande rutiner vidtas.

Inga registrerade fornlämningar finns i området, men området är inte fullt ut kartlagt. I den händelse okända fornlämningar eller kulturlämningar påträffas ska skydd och hänsyn till dessa tas, samt anmälan till länsstyrelsens enhet för plan och kultur göras. Se vidare under respektive skötselområde.

Skötselområden

Reservatet är indelat i 4 skötselområden;

1. Äldre hållmarkstallskog och barrblandskog
2. Sumpskog
3. Omväxlande ung till medelålders tall och granskog

4. Yngre barrskog

Skötselområde 1, Äldre hållmarkstallskog och barrblandskog

Areal: 10,4 hektar

Naturtyp enligt Natura 2000: Taiga, naturtypskod 9010 – 10,4 hektar

Målnaturtyp: 9010 - 10,4 hektar

Beskrivning

Ett relativt stort område med omväxlande hållmarkstallskog och bördigare mark med blandbarrskog eller tallskog med inslag av gran. Även sumpskogsartade partier ingår. Tallarnas ålder ligger runt 150 år med inslag av ännu äldre träd. Även granarna är gamla med inslag av träd som är mellan 150 och 200 år gamla, grovgreniga och senvuxna. Här finns ett stort inslag av grov död ved främst torrträd på hållmarkerna, och både lågor och högstubbar på frisk-fuktig mark. På död ved finns spår av praktbaggar. På en halvdöd tall sågs sannolika spår av den rödlistade barrpraktbaggen. På granar på flera ställen finns kläckhål av granbarkgnagare. I öster på gränsen mot sumpskogen (delområde 2) finns gott om grov gran och en hel del granved med bland annat mossorna stubbspretmossa och långfliksmossa. I norra delen av skötselområdet finns ett rovfågelbo.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Skötselområdet ska bevara samt utveckla de naturvärden som finns. Utpekade livsmiljöer och/eller arter enligt Natura 2000 ska uppnå eller bibehålla en gynnsam bevarandestatus.

- Skogen har en varierad åldersstruktur med stort inslag av gamla träd, döda träd samt lågor. Området utgörs långsiktigt av tallskog i höglänta delar och barrblandskog i sluttningar och lägre delar.
- Höglänta delar utgörs långsiktigt av ljusöppen tallskog eller efterliknar en sådan miljö, med arter och strukturer som förekommer typiskt i skog som har genomgått naturliga skogsbränder.
- I höglänta delar ska majoriteten av de gamla träden ska ha relativt god ljustillgång och måttlig konkurrens från andra träd, samtidigt som nyrekryteringen av träd pågår.
- Artrikedomen av typiska och rödlistade arter i gammal skog bland mossor, lavar, svampar och kärlväxter ska vara hög.
- Granandelen på hållmarker ska vara låg; äldre och senvuxna granar samt enstaka granar i olika åldersklasser ska förekomma.
- I sluttningar och lägre marker finns en variation med mer slutna granrika ridåer och sumpskogsstråk samt orörda sluttningar där träden har rikligt med hänglavar.

Åtgärder för att nå bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Ökat ljusinsläpp på hållmarker: Om inte träd i torrare lägen självgallar i önskad omfattning kan ett fåtal större yngre granar som saknar naturvärden (cirka 15–60 år) och som skuggar äldre träd avdödas manuellt med återkommande (ett par års) intervall. Åtgärden får endast göras när barkborrepopulationerna inte är höga.
- Røjning av smågranar på hållmarker: cirka 80 % av smågranar (stamdiameter <10 cm) i höglänta lägen röjs ned. OBS: alla små senvuxna äldre granar ska sparas.
- Friställning av träd intill hållar kan vara av intresse så att de kan utveckla grovgrenig krona.
- Längs norra-nordöstra kanten kan finnas behov av att friställa en del grovgrenig äldre tall från föryngrande barrträd (endast som små ljusbrunnar, ingen generell ”røjning”).
- Körvägar, enligt beslutskartan, kan hållas fria från träd. Stammar som faller kan delas och dras åt sidan. Veden lämnas kvar.

- Alla grova träd som dör och grova grenar som faller till marken ska lämnas kvar.
- Riskträd kring tomter får fällas. Veden ska då lämnas i reservatets område.

Bild 1. Nordsluttningen mot havet i delområde 1. Här finns behov av att friställa en del äldre grovgrenig tall från igenväxande yngre träd för att bibehålla attraktiva häckningsmiljöer.

Skötselområde 2, Sumpskog

Areal: 0,7 hektar

Naturtyp enligt Natura 2000: Lövsumpskog av fennoskandisk typ, naturtypskod 9080

Målnaturtyp: 9080 – 0,7 hektar

Beskrivning

Lövdominerad sumpskog med gran, tall, björk och al. Området har på senare år fått högre vattenstånd och många granar har dött. Området har idag höga naturvärden särskilt genom förekomsten av död ved.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Sumpskogen har en varierad åldersstruktur med stort inslag av gamla träd, döda träd samt lågor.
- Artrikedomen av typiska och rödlistade arter i gammal sumpskog bland mossor, lavar, svampar och kärlväxter ska vara hög.
- Skötselområdet ska ha en naturlig hydrologi.

Åtgärder för att nå bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Inga åtgärder i trädskiktet: Fortsatt utveckling av naturvärden genom självgallring/intern dynamik
- Eventuellt kan ett dike i norra delen proppas manuellt och dikesvallar släntas ut.

Bild 2. Inre delen av området västra delen av sumpskogen är granrik med mycket död ved.

Skötselområde 3, Medelålders barrblandskog

Areal: 1,6 hektar

Naturtyp enligt Natura 2000: Taiga, naturtypskod 9010

Målnaturtyp: 9010 - 1,6 hektar

Beskrivning

Omväxlande ung till medelålders barrblandskog, frisk till fuktig. Tät högväxt gran i väster. I öster mot reservatsgräns mer fastmark, inslag av håll med yngre tall. Utvecklingsmark.

Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Skogen har en varierad åldersstruktur med stort inslag av gamla träd, döda träd samt lågor.

Åtgärder för att nå bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Hydrologiskt återställa den del av diket i sumpskogen (område 2) som fortsätter norrut in i område 3.
- Eventuellt kan en del lövträd gynnas i denna del.

Bild 3. Gammal tall i hållmarksmiljö omgärdad av yngre tallbestånd

Skötselområde 4, Yngre tall- och granskog

Areal: 1,2 hektar

Naturtyp enligt Natura 2000: Taiga, naturtypskod 9010

Målnaturtyp: 9010 - 1,2 hektar

Beskrivning

Yngre tall- bland- och granskog 25–45 år, till stor del planterad. Generellt mycket litet inslag av löv. Utvecklingsmark.

Åtgärder för att nå bevarandemål och gynnsamt tillstånd

- Luckhuggning och avdödning kring löv. I övrigt självgallring.
- Friställning av en del träd intill hällar kan vara intressant så att de kan utveckla grovgrenig krona.
- Hänsyn ska tas vid stor risk för barkborreangrepp om gran inom riskåldern avverkas.

Bild 4. Utvecklingsmark med tät yngre barrskog. (Foto Ellen Hultman)

Anordningar för friluftslivet

Området nås endast via privat väg. De som vill besöka området måste därför parkera vid stora vägen (väg 818) och vandra fram till reservatsgränsen.

Informationsskylt om området kan sättas ut vid reservatsgräns och eventuell ytterligare anordning för friluftslivet.

Löpande skötsel:

Regelbunden tillsyn av gränsmarkering.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Tabell 3. Underlag och stöd för förvaltaren vid planering av åtgärder såväl lokalt i naturreservatet Norra Finnledens tallskog som regionalt i länet. De ekonomiska resurserna utgör en begränsande faktor för verksamheten, vilket innebär att förvaltaren måste prioritera mellan åtgärder i länets alla reservat. Prioritet är indelat i 1–3, utifrån hur viktigt det är att genomföra för att nå bevarandemålen.

Skötselåtgärd	Skötselområde	När	Prioritet
Frihuggning av äldre tall	1 & 4	2021–2026	1
Röjning av igenväxande yngre gran	1 & 3–4	2021–2026	1
Fällning av riskträd vid tomter	1	2021–2022	1
Avdödning av gran 15–60 år utan naturvärden kring hållmarker	1 och 3–4	intervall	1
Brandefterliknande åtgärder – skada träd utan naturvärden och skapa död ved	1 och 3–4	2021–2026	2
Luckhuggning och avdödning kring löv	4	2021–2026	1
Igenproppning av diken	2 och dess omgivning	Vid behov	3

Jakt

Jakt är tillåten inom hela reservatet. Vid jakt får jakthund användas. Fyrhjuling eller annat liknande mindre fordon får användas med stor försiktighet vid uttransport av fällt vilt. Markskador på grund av körning ska undvikas.

Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatsgränsen ska utföras av naturvårdsförvaltaren enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Tillsyn

För närvarande bedöms ingen speciell tillsynsman behövas inom reservatet. Länsstyrelsen är ansvarig för tillsyn av reservatet.

Dokumentation och uppföljning

Uppföljning av skyddade områden är nödvändigt för att effektivisera och förbättra naturvårdsarbetet i skyddade områden. Uppföljning i skyddade områden ska alltid vara kopplad till syftet med det skyddade området. Uppföljningen ska ligga till grund för revidering av skötselplanen.

Inventeringar

Inga särskilda inventeringar planeras i dagsläget inom reservatet.

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Uppföljningen ska ske enligt en för reservatet beslutad uppföljningsplan som anger målkriterier, tröskelvärden och metodik kopplade till bevarandemålen för olika naturtyper i denna skötselplan. Precisering ska ske i databasen Skötsel-DOS. Uppföljningsplanen ska hållas uppdaterad av Länsstyrelsen. Uppföljningsplanen ska ha sin utgångspunkt i den regionala uppföljningsplanen för Östergötland.

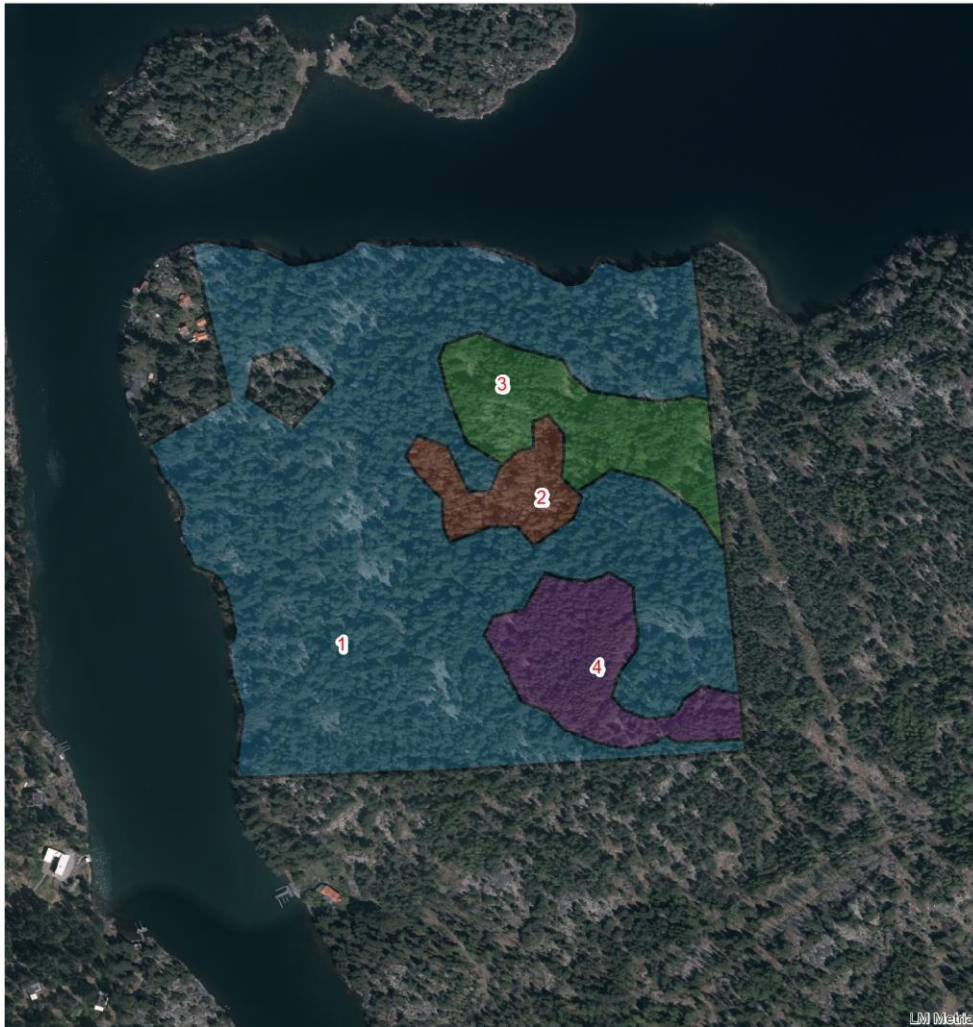
Dokumentation av skötselåtgärder

Alla skötselåtgärder som utförs inom naturreservatet ska dokumenteras skriftligt och med fotografi före och efter genomförande. I dokumentationen ska framgå vilka åtgärder som genomförts och när de genomfördes, samt vem som utförde åtgärden. Strukturella beståndsförändringar efter storskaliga störningar ska alltid följas upp.

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Alla i planen redovisade åtgärder bekostas av offentliga medel. Även andra finansiärer, exempelvis fonder eller stiftelser, kan bli aktuella. Dessa medel ska i så fall administreras av Länsstyrelsen.

Karta 1. Naturreseptatet Norra Finnledens tallskog är indelat i 4 skötselområden. Det är ett område med äldre hållmarkstallskog och barrblandskog (område 1), lövsumpskog (område 2), medelålders barrblandskog (område 3), yngre tall- och granskog (område 4). Total areal för reservatet är 15,6 ha.

Bilaga 2 Skötselområden

Teckenförklaring Delområden

OBJECTID

- 1
- 2
- 3
- 4

0 100 200 300 Meter

Illustrationskarta till skötselplan för
naturreseptatet NN
Tillhör Länsstyrelsens beslut
datum, dnr

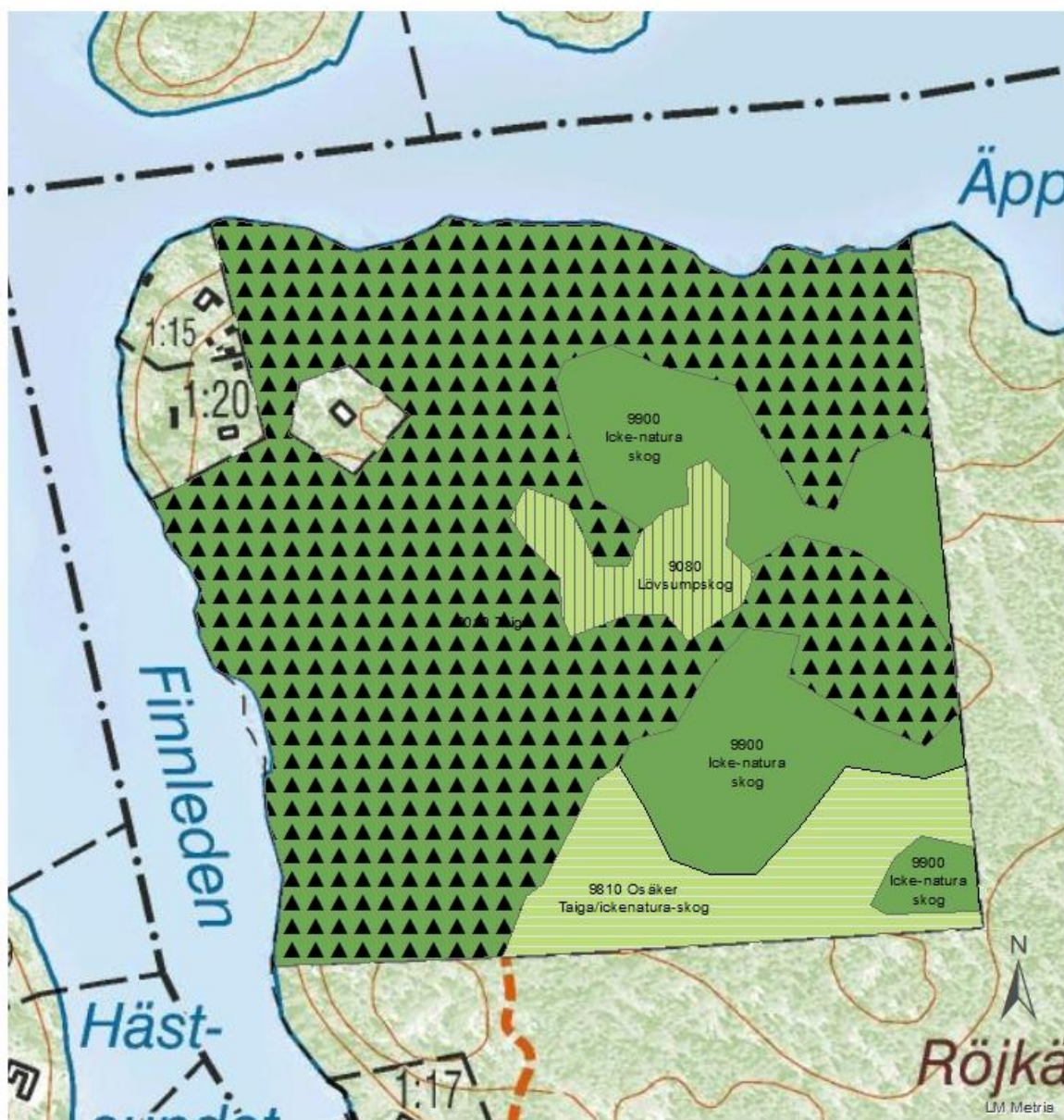
© Länsstyrelsen Östergötland
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Karta 2. Naturtyper inom reservatet enligt Natura 2000-klassning.

Bilaga 2, Karta över naturtyper
 Naturreservatet Norra Finnledens tallskog
 Söderköpings kommun

LÄNSSTYRELSEN
 ÖSTERGÖTLAND

Teckenförklaring

Naturtyper, ytor, enl NNK

- 9010 - Taiga
- 9080 - Lövsumpskog
- 9810 - O bestäm d Taiga/ickenatura-skog
- 9900 - Icke-natura skog

0 100 200 300 Meter

Illustrationskarta till skötselplan för naturreservatet NN
 Tillhör Länsstyrelsens beslut datum, dnr

© Länsstyrelsen Östergötland
 © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Länsstyrelsen skapar samhällsnytta genom rådgivning, samordning, tillstånd, tillsyn, prövning, stöd och bidrag. Vi skyddar miljön, ser till att viktiga natur- och kulturvärden bevaras och skapar förutsättningar för att utveckla landsbygden och näringslivet i länet. Vi har även samhällsviktiga uppdrag inom bland annat krisberedskap, sociala frågor, djurskydd och samhällsplanering. På så sätt bidrar vi till Länsstyrelsens vision om ett livskraftigt Östergötland

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND